

Kod ucznia	
Liczba punktów	

KONKURS PRZEDMIOTOWY Z HISTORII DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH (ZAWODY WOJEWÓDZKIE – 13.04.2021 r.)

Drogi Uczniu,

witamy Cię na finale konkursu przedmiotowego z historii. Przeczytaj uważnie instrukcję i postaraj się prawidłowo wykonać wszystkie zadania.

- Arkusz liczy 11 stron i zawiera 21 zadań.
- Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy Twój test jest kompletny. Jeśli zauważysz usterki, zgłoś ten fakt Komisji Konkursowej.
- Polecenia czytaj uważnie i ze zrozumieniem.
- Nie używaj korektora.
- Dbaj o czytelność pisma i precyzję odpowiedzi.
- Czas pracy: 90 minut.

Powodzenia!

Zadanie 1. Którego króla Polski dotyczy poniższa informacja?

(0-1 pkt.)

Królem Polski został pod koniec XVII wieku. Aby uzyskać koronę polską, zmienił wyznanie z luterńskiego na katolickie. Ustanowił Order Orła Białego, najstarsze i najwyższe odznaczenie państwowe Rzeczypospolitej Polskiej.

.....

Zadanie 2. Wyjaśnij pojęcie *sejm niemy*. W wyjaśnieniu podaj rok tego wydarzenia. (0-2 pkt.)

.....

.....

.....

.....

Zadanie 3. Oceń prawdziwość podanych zdań. Zakreśl P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F, jeśli jest fałszywe (0-3 pkt.)

A	Po bezpotomnej śmierci króla Zygmunta Augusta postanowiono, że każdy szlachcic ma prawo oddać głos na swojego kandydata pod warunkiem, że osobiście przybędzie na elekcję, czyli wybory. Taki sposób wyboru króla nazwano wolną elekcją.	P	F
B	Sejm konwokacyjny był w Rzeczypospolitej pierwszym sejmem odbywającym się w czasie bezkrólewia. Sejm ten decydował m.in. o czasie i miejscu sejmiku elekcyjnego.	P	F
C	Sejm elekcyjny był drugim sejmem odbywającym się w okresie bezkrólewia. Zasadniczą funkcją, ale i najważniejszym zadaniem, tego sejmiku było przeprowadzenie wyboru interregna.	P	F

Zadanie 4. Na sejmie konwokacyjnym w 1764 roku uchwalono, że w sprawach dotyczących skarbu, a wnoszonych przez Komisję Skarbową, będzie się odtąd głosowało „w sposób praktykowany w sądach”. Wykorzystując wiedzę z lektury, wyjaśnij, jaki to był sposób.

(0-1 pkt.)

.....

.....

.....

Tekst do zadania 5.

"Szkółę rycerską na młódź szlachecką postanowić i pilnie mieć oko, aby w przyzwoitym trzymana była ćwiczeniu" – taki oto zapis w artykułach Pacta Conventa zobowiązał króla Stanisława Augusta Poniatowskiego do utworzenia Akademii Szlacheckiego Korpusu Jego Królewskiej Mości i Rzeczypospolitej, która jest pierwowzorem dzisiejszych uczelni wojskowych. Już niespełna 60 lat później młodzi kadeci pierwszy raz dali wyraz swego patriotyzmu i waleczności. 29 listopada 1830 roku pod przywództwem Piotra Wysockiego, stawiając na szali własne młode życie, rozpoczęli wielki zryw narodowościowy [...]. To właśnie ta symboliczna data, zapisana krwią naszego dzielnego Narodu, stała się przyczynkiem do ustanowienia dnia 29 listopada Dniem Podchorążego.

<https://www.wojsko-polskie.pl/dgrsz/articles/aktualnosci-w/2020-11-29t-29-listopada-dzien-podchorazego/>

Zadanie 5. Wykorzystując informacje z tekstu i wiedzę własną, podaj: (0-4 pkt.)

A. potoczną nazwę uczelni, o której mowa w tekście

B. rok jej powstania

C. nazwiska i imiona dwóch wybitnych Polaków, którzy ukończyli tę szkołę
.....

D. nazwę zrywu narodowościowego rozpoczętego 29 XI 1830 r.

Ilustracja do zadania 6.



<http://lajt.mobi/muzeumwp/>

Zadanie 6. Dokończ zdanie. Otocz kółkiem odpowiedź A, B lub C i jej dokończenie 1., 2. lub 3.

(0-1 pkt.)

Przedstawiony na ilustracji przedmiot to charakterystyczny dla konfederatów barskich

A.	herb,	który symbolizował	1.	odwagę i ród, do którego należał konfederata.
B.	ryngraf,		2.	przywiązanie do tradycji rycerskich i kultu Matki Boskiej.
C.	medal,		3.	szacunek do wiary i koleżeńskie uznanie.

Teksty do zadania 7.

A. *Obradujący w Grodnie [...] sejm Rzeczypospolitej, pod dyktando nowego ambasadora rosyjskiego Jakuba Sieversa i otoczony przez wojska rosyjskie, miał zatwierdzić rozbiór i ustalić kształt ustrojowy kadłubowego państwa. Mimo pilnowania sejmików [...] grupa posłów wystąpiła przeciwko rozbiorowemu gwałtowi.*

B. *Na żądanie Katarzyny sejm miał obradować pod wężem konfederacji, by niekrępowana przez veto przekupiona większość mogła pod dyktando tworzyć ustawy. Posłów wyłoniono na sejmikach otoczonych przez wojska rosyjskie. Wobec zjeżdżających do Warszawy posłów nowy ambasador rosyjski Otto Stackelberg i sekundujący mu Poniński stosowali metody zróżnicowane.*

Zofia Zielińska, *Ostatnie lata Pierwszej Rzeczypospolitej*, Warszawa 1986

Zadanie 7. Rozstrzygnij, który tekst (A czy B) dotyczy sejmu rozbiorowego z 1773 roku. Odpowiedź uzasadnij, odwołując się do obu tekstów. (0-2 pkt.)

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 8. Przeczytaj dwie opinie o Tadeuszu Rejtanie. Napisz, z czego wynikały różnice w ocenie jego czynu. (0-2 pkt.)

Opinia 1. *On godzin, aby z wszystkich zdjąć ordery i jemu na piersiach zawiesić.*

Opinia 2. *Wzburzytel pokoju powszechnego i buntownik przeciwko ojczyźnie.*

<https://kurierhistoryczny.pl/artukul/protest-reytana,139>

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 9. Uporządkuj podane wydarzenia od najstarszego, wpisując do tabeli cyfry od 1. do 6. (0-6 pkt.)

Porwanie Stanisława Augusta Poniatowskiego przez konfederatów barskich.	
„Czarna procesja” w Warszawie.	
Ustawa o Komisji Edukacji Narodowej.	
Początek sejmku „repninowskiego” w Warszawie.	
Spotkanie Stanisława Augusta Poniatowskiego z Katarzyną II w Kaniowie.	
Uchwalenie Konstytucji 3 maja.	

Tekst do zadania 10.

Szefem stronnictwa [...] był prymas Michał Poniatowski. Obdarzony na sejmie koronacyjnym 1764 roku [...] tytułem książęcy, książę prymas [...] łączył wysoką inteligencję z silnym charakterem.

Zofia Zielińska, *Ostatnie lata Pierwszej Rzeczypospolitej*, Warszawa 1986

Zadanie 10. Dokończ zdanie. Podkreśl informację A, B, C lub D.

(0-1 pkt.)

Stronnictwo, którego przywódcą był Michał Poniatowski,

- A. opowiadało się za liberum veto.
- B. reprezentowało interesy magnaterii i hetmanów.
- C. za głównego wroga Polski uznawało Prusy.
- D. postulowało obalenie Rady Nieustającej.

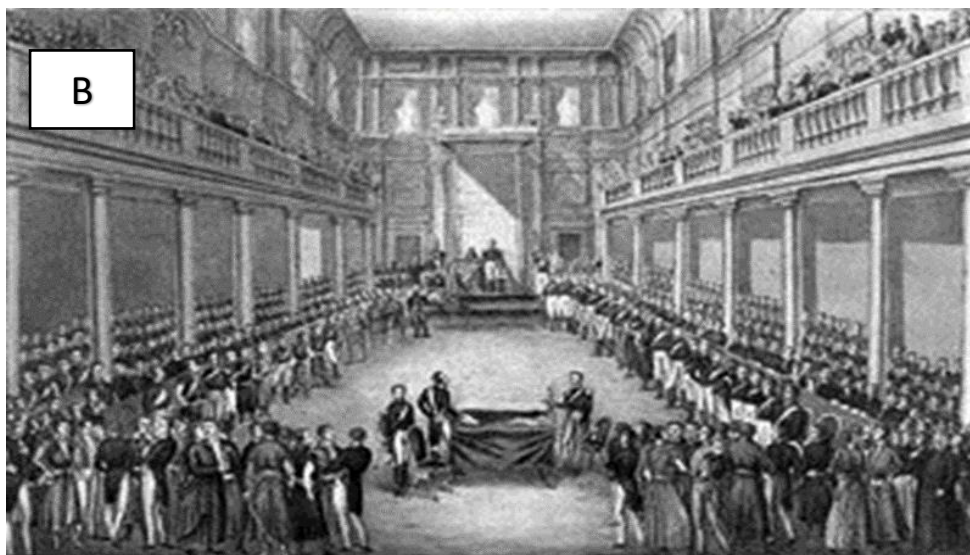
Tekst i ilustracje do zadania 11.

Od razu w dzień 3 maja napęłniła izbę sejmowych obrad ciekawa publiczność. Na odgłos, że konstytucja dnia tego podaną ma być sejmowi, biegł każdy dowiedzieć się, jaki jego i ojczyzny los będzie [...]. Większa część jednak publiczności zabrane już miejsca w izbie znalazłszy, napęłniła zamkowe sienie, schody i przysionki. Tu przypomnieć nie należy, iż zawczasu szermierze fakcyi moskiewskiej wyznaczone sobie od naczelników miejsca w izbie sejmowej zabrali.

Zofia Zielińska, *Ostatnie lata Pierwszej Rzeczypospolitej*, Warszawa 1986

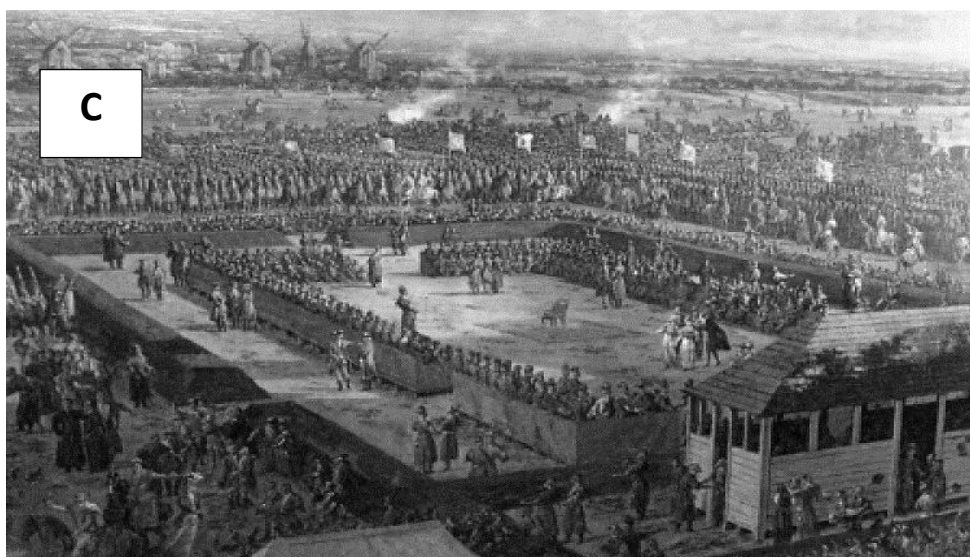


<https://wyborcza.pl/alehistoria/>



B

<http://opis.sejm.gov.pl/historiasejmu.php>



C

<https://dzieje.pl/aktualnosci/>



D

<https://www.rp.pl/Rzecz-o-historii/>

Zadanie 11. Wykorzystując informacje zawarte w tekście i wiedzę własną, uzupełnij zdanie, wpisując w miejsce wy kropkowane literę A, B, C lub D. (0-1 pkt.)

Wydarzenia opisane w tekście pokazuje ilustracja oznaczona literą

W zadaniach od 12. do 16. zakresł poprawne zakończenie zdań. (0-5 pkt.)

Zadanie 12. W czasach panowania Stanisława Augusta Poniatowskiego miały miejsce następujące wydarzenia:

- A. sejm niemy i wielka wojna północna.
- B. otwarcie Collegium Nobilium i Biblioteki Załuskich.
- C. protest Jana Suchorzewskiego i utworzenie Towarzystwa do Ksiąg Elementarnych.
- D. otwarcie Collegium Nobilium i protest Tadeusz Rejtana.

Zadanie 13. Konstytucja 3 maja osłabiła wpływ na rządy w Polsce

- A. magnatów.
- B. mieszczan.
- C. chłopów.
- D. inteligencji.

Zadanie 14. Skutkiem uchwalenia Konstytucji 3 maja było

- A. zawiązanie konfederacji barskiej i wybuch wojny domowej w Rzeczypospolitej.
- B. zawiązanie konfederacji targowickiej i wybuch wojny z Rosją.
- C. zagarnięcie przez Prusy Pomorza Gdańskiego oraz Warmii.
- D. utworzenie Rady Nieustającej i detronizacja króla polskiego.

Zadanie 15. Marszałkiem Sejmu Wielkiego był

- A. Stanisław Małachowski.
- B. Adam Poniński.
- C. Ignacy Potocki.
- D. Michał Poniatowski.

Zadanie 16. Mocarstwa ościenne dokonały III rozbioru Polski bezpośrednio w następstwie

- A. przegranej wojny w obronie Konstytucji 3 maja.
- B. uchwalenia Konstytucji 3 maja.
- C. klęski insurekcji kościuszkowskiej.
- D. Żadna z odpowiedzi nie jest poprawna.

Zadanie 17. Rozpoznaj postać na ilustracji, a następnie zaznacz znakiem X informacje, które jej dotyczą. (0-3 pkt.)

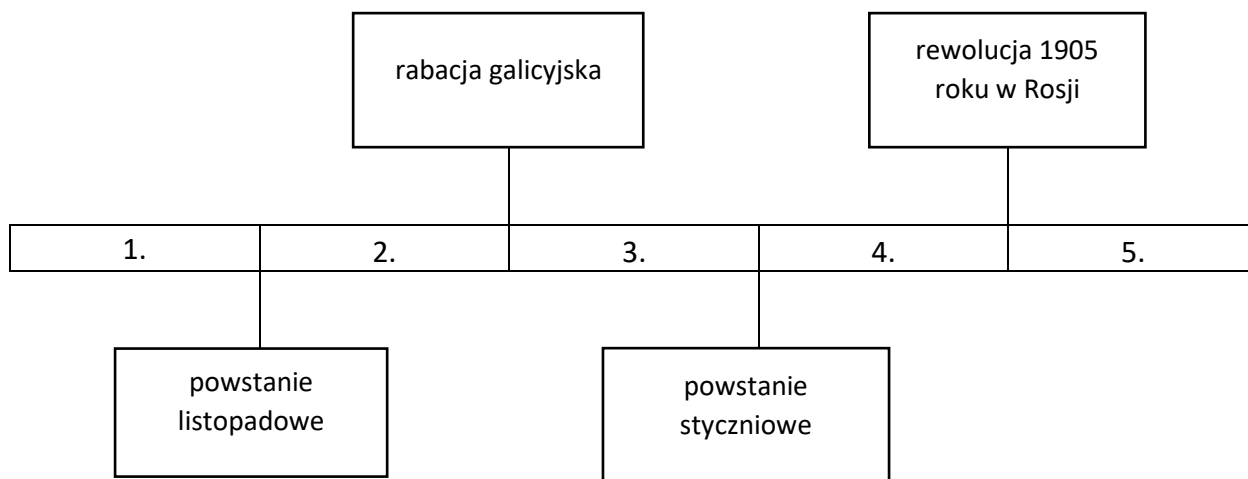


	Twórca Towarzystwa Patriotycznego.
	Brał udział w powstaniu 1830/31.
	Został rozstrzelany na stokach cytadeli warszawskiej.
	Spędził wiele lat na Syberii, skazany na ciężkie roboty.
	Organizator opozycji legalnej w Królestwie Polskim. Przywódca tzw. kaliszan.

Postać przedstawiona na ilustracji to

Tekst i taśma chronologiczna do zadania 18.

Ściśle związane z represyjną polityką rządu carskiego było postanowienie [...] o likwidacji resztek autonomii Królestwa Polskiego. Tę decyzję symbolizowało wprowadzenie do urzędowego języka nowej nazwy – „Kraj Przywiślański”.



Zadanie 18. Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych. (0-1 pkt.)

Wydarzenie opisane w tekście miało miejsce w okresie oznaczonym na taśmie chronologicznej numerem

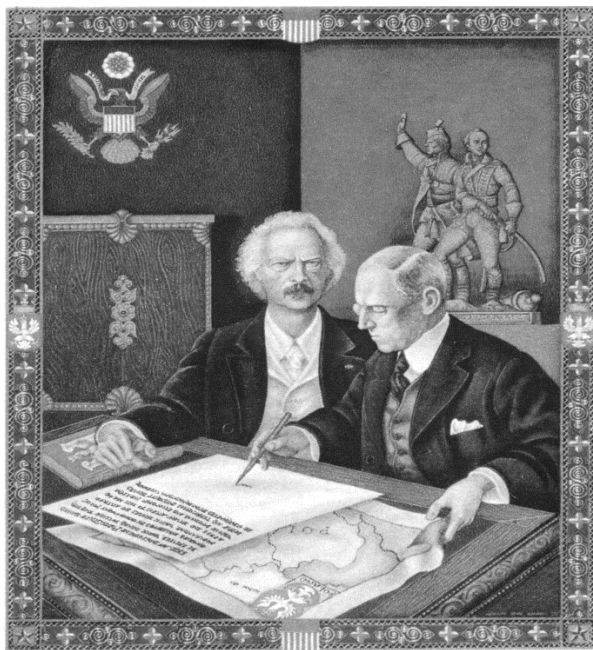
A. 1. B. 2. C. 3. D. 4. E. 5.

Zadanie 19. Spośród poniższych wydarzeń, oznaczonych literami A-E, wybierz i zakreśl wydarzenie chronologicznie pierwsze i wydarzenie chronologicznie ostatnie. (0-2 pkt.)

- A. Powstanie trójporozumienia.
- B. Zjednoczenie Niemiec.
- C. Upadek powstania styczniowego.
- D. Konferencja pokojowa w Paryżu kończąca I wojnę światową.
- E. III powstanie śląskie.

wydarzenie chronologicznie pierwsze	A	B	C	D	E
wydarzenie chronologicznie ostatnie	A	B	C	D	E

Ilustracja do zadania 20.



<https://przystanekhistoria.pl/pa2/teksty/>

Zadanie 20. Podaj imię i nazwisko przedstawionego na ilustracji polskiego polityka, który po wybuchu I wojny światowej zaczął prowadzić szeroko zakrojoną działalność dyplomatyczną na rzecz Polski i Polaków, wykorzystując swą popularność na Zachodzie. W 1915 roku wyjechał do Stanów Zjednoczonych, gdzie kontynuował działalność. (0-1 pkt.)

.....

Zadanie 21. Do każdej pary dat dopisz imię i nazwisko osoby sprawującej wówczas urząd prezydenta Polski. (0-4 pkt.)

1922-1926

1926-1939

1947-1952

1989-1990

*Dziękujemy Ci za trud włożony w przygotowanie się do konkursu.
Komisja Wojewódzka*